

Актуалізація особистості студента в навчально-виховному процесі

К.О.КОНОВАЛОВА

Електромеханічний технікум ХНАМГ

Сьогодні у процесі демократизації та гуманізації життя, утвердження свободи особистості й нації, розвитку просвітницької діяльності, національної системи освіти та виховання складаються сприятливі умови для формування у молоді гуманістичного світогляду. З іншого боку, це є перехідна доба, коли виявляється ілюзорність переконань, ідеалів, позицій світогляду, коли виникає загроза знецінення моральних, гуманістичних цінностей, зростання правопорушень та злочинності серед молоді.

Особливої уваги держави, громадськості, навчальних закладів потребує студентська молодь, яка через кілька років становитиме "ядро" української національної інтелігенції. Щоб нинішні студенти виправдали своє високе покликання, необхідне реформування студентського життя, докорінне поліпшення виховного процесу. Глибокого переосмислення потребують мета і завдання виховного процесу студентської молоді, принципи, зміст і форми організації виховної діяльності навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

Тому пріоритетним напрямом організаційно-педагогічної діяльності технікуму є індивідуальний підхід у вихованні особистості студента, стимулювання його внутрішніх сил до саморозвитку і самовиховання. З цією метою потрібно вивчати рівень вихованості, потреб, інтересів кожного студента (анкетування, соціологічні опитування, індивідуальні бесіди тощо).

Але, на жаль, навчальний процес у сучасній вищій школі, ураховуючи ті системні зміни, які в ньому відбуваються під приводом чи прикриттям усіляких реформвань, стає все менш здатним потужно впливати на актуалізацію, а значить, і на розвиток особистості студента. Зокрема, тестування знань студента, яке в нашому виконанні запроваджено у ВЗО під прапором Болонського процесу, є тому наочним прикладом. За таких умов наші студенти будуть не лише «німими» у навчальному процесі, але можуть розучитися й писати, а будуть лише вгадувати фрагментарні знання, якими мають володіти системно. Особливо згубними такі процедури є в опануванні гуманітарних дисциплін.

Актуалізація особистості студента в навчальному процесі в умовах сучасної вітчизняної вищої школи визначально залежить від викладача й системи контролю знань, яку той застосовує, оскільки науково-пошукова діяльність, робота за майбутнім фахом, мотивація

досягнення в навчанні не мають системного впливу на широкий загал наших студентів. За таких умов, те, що і як дає та вимагає в навчанні викладач від студентів, коли ті вивчають його дисципліну, є тією програмою-мінімум і програмою-максимум, за якою актуалізується особистість студента не лише в навчальному процесі, а можна вважати, що, взагалі, у нашій вищій школі.

Викладач виступає як основний суб'єкт взаємодії зі студентом. Тому від професіоналізму й актуалізації його особистості в навчальному процесі залежить, наскільки актуалізованою буде особистість студента. Адже на широкий загал, наші студенти, що є очевидним у сьогоденні, не вмотивовані вимагати щось більше, аніж те, що пропонує в їхньому навчанні вищий навчальний заклад, і, тим паче, не прагнуть знати понад те, що вимагають від них викладачі.

Проблема професіоналізму, умотивованості, актуалізації особистості є надзвичайно гострою й актуальною для сучасної вітчизняної вищої школи. Вона теж багатогранна й потребує окремого висвітлення.